

WIELKOPOLSKI KURATOR OŚWIATY

POSTANOWIENIE Nr 110.3.65.2017 WIELKOPOLSKIEGO KURATORA OŚWIATY z dnia 21 lutego 2017 roku

URZĄD GMINY KAZIMIERZ BISKUPI
SEKRETARIAT
Data wpł. 28 2017-02-21
ZADEKRETOWANO
Nr z rejestru ..... Liczba zał. ....
Zaopiniowa w dniu 2017-02-21

Na podstawie art. 59 ust. 2 i 2c pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, ze zm.), po rozpoznaniu wniosku z 24 stycznia 2017 r. (data wpływu do Kuratorium Oświaty w Poznaniu 25 stycznia 2017 r.) skierowanego do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty przez Wójta Gminy Kazimierz Biskupi w sprawie wydania opinii w przedmiocie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Kozarzewie (z siedzibą: Kozarzew 4, 62-530 Kazimierz Biskupi), dla której organem prowadzącym jest Gmina Kazimierz Biskupi,

postanawiam

wydać opinię negatywną w sprawie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2017 r. Szkoły Podstawowej w Kozarzewie (z siedzibą: Kozarzew 4, 62-530 Kazimierz Biskupi).

Uzasadnienie

W dniu 25 stycznia 2017 r. Wójt Gminy Kazimierz Biskupi, skierował do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty wniosek o wydanie opinii w sprawie zamiaru likwidacji z dniem 31 sierpnia 2017 r. Szkoły Podstawowej w Kozarzewie (z siedzibą: Kozarzew 4, 62-530 Kazimierz Biskupi). W aktach Kuratorium Oświaty w Poznaniu wniosek otrzymał znak: WOSiP.542.1.13.2017. Do wniosku dołączono uchwałę Nr XXXIV/285/17 Rady Gminy Kazimierz Biskupi z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Kozarzewie z siedzibą w Kozarzew 4; 62-530 Kazimierz Biskupi wraz z uzasadnieniem, Zobowiązanie z dnia 24 stycznia 2017 r., Informację o organizacji pracy Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kazimierzu Biskupim, Załącznik nr 4 (dotyczący prognozy demograficznej), kopię dokumentu nazwanego Protokół z kontroli przeprowadzony w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kozarzewie.

W myśl art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych - uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ww. ustawy Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, (...). Zgodnie z art. 59 ust. 2c pkt 1 tej ustawy Opinia, o której mowa w ust. 2, jest wydawana w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – w przypadku postanowienia wydanego przez kuratora oświaty.

Na podstawie analizy przedłożonych dokumentów oraz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego ustalono, co następuje.

W uzasadnieniu do wzmiankowanej uchwały Wnioskodawca wskazał na liczbę uczniów w Szkole Podstawowej w Kozarzewie, która w roku szkolnym 2016/2017 wynosi 39; *bardzo duży koszt utrzymania i funkcjonowania szkoły, niekorzystną perspektywę demograficzną, bardzo małą odległość między Kozarzewem i Kazimierzem Biskupim (3,5 km), gdzie funkcjonuje największa szkoła podstawowa gminy; umożliwienie kontynuacji obowiązku szkolnego uczniom Szkoły Podstawowej w Kozarzewie w warunkach lepszych od dotychczasowych oraz odbiór społeczny i akceptację środowiska lokalnego funkcjonującej Szkoły Podstawowej w Kozarzewie.*

Wnioskodawca, jako argument podał, że w 2016 r. koszt utrzymania jednego ucznia w Szkole Podstawowej w Kozarzewie wyniósł 26 206 zł, a w ZSP w Sokółkach 10 482,82 zł. Nie wskazano jednakże, jaki jest porównawczy koszt kształcenia przypadający na ucznia w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kazimierzu Biskupim, gdzie uczniowie po zlikwidowaniu Szkoły Podstawowej w Kozarzewie mieliby kontynuować naukę ani jakie są koszty prowadzenia pozostałych szkół podstawowych w gminie. Wielkopolski Kurator Oświaty wskazuje, że wydatki ponoszone przez Gminę w związku z prowadzeniem szkół należy rozpatrywać nie na poziomie danej szkoły, lecz na poziomie wszystkich szkół gminnych. Podnoszone przez władze samorządowe argumenty dotyczące oszczędności finansowych w kosztach funkcjonowania szkół nie wskazują wymiernych korzyści materialnych płynących z planowanego zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Kozarzewie.

Ponadto, należy zwrócić uwagę, że w budynku Szkoły Podstawowej w Kozarzewie funkcjonować będzie nadal przedszkole. Powyższe oznacza, że koszty związane z utrzymaniem budynku nie ulegną znacznemu zmniejszeniu. Dodatkowo gmina ponosić będzie wydatki związane z zapewnieniem bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci do Szkoły Podstawowej w Kazimierzu Biskupim. Należy mieć na względzie, że organ prowadzący szkołę zobowiązał się również (w miarę możliwości) do zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi w innych szkołach.

Wielkopolski Kurator Oświaty wskazuje także na uzyskane w powyższej sprawie informacje z Ministerstwa Edukacji Narodowej (pismo z dnia 22 grudnia 2016 r., znak: DWST-WOOS.4020.280.2016.BP). *W przypadku Szkoły Podstawowej w Kozarzewie, organ prowadzący szkołę - Gmina Kazimierz Biskupi - otrzymuje dodatkowe środki w ramach obu ww. (tj. dedykowanych szkołom na terenach wiejskich oraz szkołom, w których uczy się mniej niż 70 dzieci) wag subwencyjnych. Warto również podkreślić, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 22 grudnia 2016 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2017 wprowadzono do algorytmu dodatkowe wagi subwencyjne związane z realizacją przez jednostki samorządu terytorialnego zadań w zakresie wychowania przedszkolnego dzieci sześciolletnich, co ma istotne znaczenie w przypadku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kozarzewie, w ramach którego funkcjonuje przedszkole.*

Wielkopolski Kurator Oświaty zwrócił uwagę na niespójność dotyczącą przedstawionej prognozy demograficznej. Zawarte w uzasadnieniu uchwały dane liczbowe nie przesądzają, że istnieje realne zagrożenie demograficzne, które skutkowałoby gwałtownym spadkiem liczby dzieci, które miałyby podjąć naukę w kolejnych latach szkolnych. W zestawieniu tabelarycznym

w wierszu *Razem* dotyczącym 2010 r. podano liczbę 3. Należy zauważyć, że w kolejnych latach liczba ta rośnie.

Na uwagę zasługują również informacje udostępnione przez Wójta Gminy Kazimierz Biskupi podczas spotkania w dniu 16 stycznia 2017 r. w Szkole Podstawowej w Kozarzewie, w którym wzięli udział m.in.: Radni Gminy, Pracownicy Urzędu Gminy, Sołtysi, Dyrektorzy szkół prowadzonych przez Gminę, Prezes Zarządu Gminnego PSL, Proboszcz miejscowej parafii, członkowie Rady Rodziców i Społecznego Komitetu Obrony Zespołu Szkół w Kozarzewie, przedstawiciele Społecznego Komitetu Rozbudowy Szkoły Podstawowej w Kozarzewie, Związku Zawodowego Rolników, Zawodowej Rodziny Zastępczej, Nauczyciele i Rodzice uczniów Zespołu Szkół w Kozarzewie, Wicekurator Oświaty, Dyrektor Kuratorium Oświaty w Poznaniu Delegatura w Koninie, wizytator Kuratorium Oświaty w Poznaniu. Z danych tabelarycznych (stanowiących załącznik nr 1 do *Protokołu ww. spotkania*, akta sprawy str. 101) wynika, że wg *SIO na dzień 30 września 2016 r. dot. organizacji przedszkola w roku szkolnym 2016/2017 oddział z dziećmi 6 lat* liczył 15 dzieci, które potencjalnie staną się w roku 2017/2018 uczniami klasy pierwszej Szkoły Podstawowej w Kozarzewie. W świetle prezentowanych danych nie sposób podzielić poglądu Wnioskodawcy, że *w roku następnym nie zostaną utworzone oddziały klasy pierwszej i drugiej. Sytuacja taka istnieć będzie przez następne lata...*. W powyższym zakresie zamieszczone w uzasadnieniu przedmiotowej uchwały zestawienie dotyczące *Przewidywanej organizacji szkoły i przedszkola w roku szkolnym 2017/2018* jest niepełne. Warto w tym miejscu dodać, że art. 8 ust 1 i 2 *ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2016 r. poz. 35, ze zm.) umożliwiającą wskazanie dzieciom rozpoczynającym naukę w klasie I szkoły podstawowej, jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego, szkoły podstawowej innej niż szkoła w obwodzie której dziecko mieszka (gdy spodziewana liczba uczniów w klasie I w szkołach zlokalizowanych na terenach wiejskich lub w miastach do 5000 mieszkańców nie przekracza 7; w pozostałych szkołach 11) był przepisem przejściowym i obowiązywał w odniesieniu do roku szkolnego 2016/2017.

Bezwzględną przesłanką warunkującą likwidację szkoły jest zapewnienie przez jednostkę samorządu terytorialnego warunków przyjęcia dzieci, będących uczniami likwidowanej szkoły, do innej szkoły tego samego typu. Zgodnie z § 2 przedmiotowej uchwały uczniom szkoły objętej zamiarem likwidacji zostanie zapewniona możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kazimierzu Biskupim, z siedzibą przy ul. Węglewskiej 12, 62-530 Kazimierz Biskupi (zwanej dalej Szkołą Podstawową w Kazimierzu Biskupim).

Analizując argument Wnioskodawcy dotyczący *bardzo małej odległości między Kozarzewem i Kazimierzem Biskupim* Wielkopolski Kurator wziął pod uwagę, że w indywidualnych przypadkach droga ucznia do szkoły zwiększy się dwukrotnie (np. do około 10 km z Kozarzewka). Nadto z treści uzasadnienia do uchwały wynika, że organ prowadzący zapewni dowóz *wszystkim uczniom* Szkoły Podstawowej w Kozarzewie. Natomiast z załączonego do wniosku *Zobowiązania* z dnia 24 stycznia 2017 r. podpisanego przez Wójta wynika, że bezpłatny transport i opieka podczas dowożenia zostanie zorganizowana dla uprawnionych uczniów. Jednocześnie nie wskazano ilu uczniów likwidowanej szkoły spełnia kryteria określone w art. 17 *ustawy o systemie oświaty* (od 1 września 2017 r. w art. 39 *ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*; Dz. U. z 2017 r. poz. 59).

W uzasadnieniu przytoczonej uchwały wskazano na *kontynuację obowiązku szkolnego uczniom Szkoły Podstawowej w Kozarzewie w warunkach lepszych od dotychczasowych*. W ocenie

Wielkopolskiego Kuratora Oświaty podniesione argumenty, że organ prowadzący przenosząc uczniów do Szkoły Podstawowej w Kazimierzu Biskupim zapewni im lepsze warunki, w tym lokalowe, nie są przekonujące.

Jak czytamy w *Raporcie z ewaluacji problemowej (Zarządzanie Szkoła Podstawowa w Kozarzewie)*, przeprowadzonej w dniach 11-22.06.2012 r. przez zespół wizytatorów Kuratorium Oświaty w Poznaniu Delegatura w Koninie, Szkoła Podstawowa w Kozarzewie mieści się w odnowionym budynku, *posiada dobre warunki lokalowe, a dzieci mają do dyspozycji (...) bibliotekę, świetlicę, pracownię internetową oraz pełnowymiarową salę gimnastyczną, udostępnianą również dla środowiska lokalnego. Budynek szkoły tworzy wraz z boiskami i terenem zielonym kompleks zapewniający potrzeby rekreacyjno-sportowe tej miejscowości. (...) mocną stroną szkoły jest baza sportowa i komputerowo-internetowa. (...) Ponadto szkoła i klasy są przestronne (...)* Również rodzice wskazali na funkcjonowanie świetlicy z zapleczem kuchennym (źródło: *Raport z ewaluacji problemowej: Zarządzanie Szkoła Podstawowa w Kozarzewie*, <http://www.seo2.npseo.pl/reports/1000319287122.pdf>; dostęp 9 lutego 2017 r.).

Odnośnie załączonego do wniosku w sprawie wydania przedmiotowej opinii protokołu kontroli (*Protokół z kontroli przeprowadzony w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kozarzewie*), należy stwierdzić, że w myśl § 17 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.) w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia, *zapewnia się temperaturę co najmniej 18°C*. Z zamieszczonych w ww. protokole danych wynika, że w sali gimnastycznej 20 stycznia 2017 r. nie odbywały się zajęcia. Podkreślenia wymaga fakt, że zapewnienie warunków działania szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie jest obowiązkiem Gminy, stosownie do art. 5 ust. 7 pkt 1 i 2 *ustawy o systemie oświaty*.

Szkoła w Kazimierzu Biskupim jest, jak podaje Wnioskodawca, największą szkołą w gminie i działa w jednym kompleksie budowlanym z gimnazjum. Według udostępnionych informacji w obecnym roku szkolnym liczba oddziałów wynosi 17, a *średnia liczba uczniów w klasie 19*. Nie przekazano informacji szczegółowych jak dokładnie będzie się kształtować liczebność poszczególnych oddziałów po planowanej likwidacji Szkoły Podstawowej w Kozarzewie.

Wielkopolski Kurator Oświaty nie podziela poglądu Wnioskodawcy, że korzystniejsza jest dla ucznia realizacja obowiązku szkolnego *w większych szkołach, większych skupiskach młodzieży, gdzie uczeń ma większą możliwość ciągłego rewidowania własnego postępowania, jak również większą możliwość zaobserwowania i oceny zachowania rówieśników i innych osób trzecich (...)* natomiast w małych oddziałach klasowych dzieci są często zbyt wyciszone (...).

Zdaniem Wielkopolskiego Kuratora Oświaty duża liczba uczniów w szkole nie wpływa korzystnie na jakość kształcenia, wychowania i opieki oraz bezpieczeństwo uczniów.

Proces socjalizacji przebiega w każdej grupie, również w małej, a szczególnie nauka w mniej licznych oddziałach pozwala na dostosowanie procesu edukacyjnego do możliwości i potrzeb psychofizycznych uczniów oraz osiągnięcie indywidualnego sukcesu edukacyjnego.

Zdaniem tutejszego organu możliwość korzystania przez uczniów dotychczasowej Szkoły Podstawowej w Kozarzewie z *biblioteki ze zintegrowanym Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej, zaplecza sportowo-rekreacyjnego, kółek zainteresowań* w Szkole w Kazimierzu

Biskupim w rzeczywistości byłaby ograniczona do czasu między przyjazdem do szkoły przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych i wyjazdem uczniów do domu, w ramach zorganizowanego bezpłatnego dowozu.

W uzasadnieniu podano, że ideą uchwały jest *wyrównanie szans edukacyjnych uczniów, którzy uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Kozarzewie*. Podkreślenia wymaga, że *średnie wyniki punktowe sprawdzianu uczniów Szkoły Podstawowej w Kozarzewie w latach 2013, 2014, 2015 były wyższe niż uczniów Szkoły Podstawowej w Kazimierzu Biskupim (w 2013 r. wyższe niż w powiecie, natomiast w 2014 r. wyższe niż w gminie, powiecie, województwie i kraju, a w 2015 r. wyższe niż w gminie i powiecie)*. Ww. dane zostały opublikowane na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej pod adresem <https://www.oke.poznan.pl/>.

Odnosząc się do argumentów Wnioskodawcy Wielkopolski Kurator Oświaty zwraca uwagę, że organizacja procesu edukacyjnego w klasach łączonych nie jest przeszkodą do osiągnięcia sukcesów edukacyjnych uczniów. System ten może nie tylko uchronić szkołę przed jej likwidacją, ale też nauczycieli przed utratą miejsc pracy, a uczniom stwarza przyjazne warunki nauki, w naturalnym otoczeniu społecznym, bez konieczności dowożenia ich do innej szkoły.

Wydając opinię w przedmiotowej sprawie organ wziął również pod uwagę aspekty związane z likwidacją szkoły, które odnoszą się do współtworzenia i realizacji regionalnej oraz lokalnej polityki oświatowej zgodnej w tym względzie z polityką państwa. W przywołanym piśmie z dnia 22 grudnia 2016 r., znak: DWST-WOOS.4020.280.2016.BP Ministerstwo Edukacji Narodowej wskazało na nieocenioną wartość małych wiejskich szkół, które wspiera i będzie wspierało w ramach dostępnych narzędzi systemowych. W szczególności poprzez projektowane zmiany legislacyjne w zakresie *wspierania małych szkół wiejskich* w finansowaniu zadań oświatowych.

Wielkopolski Kurator Oświaty zwraca uwagę, że zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Kozarzewie wywołał sprzeciw lokalnej społeczności. Do Kuratorium Oświaty w Poznaniu wpłynęło pismo Społecznego Komitetu Obrony Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kozarzewie z 9 stycznia 2017 r. (adresowane do Prezesa Rady Ministrów, a przekazane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów do tutejszego urzędu w dniu 1 lutego 2017 r.), *Argumenty za utrzymaniem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kozarzewie* Rady Rodziców Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kozarzewie. W przedmiotowej sprawie negatywną opinię wydał również Zarząd Gminny Polskiego Stronnictwa Ludowego w Kazimierzu Biskupim, argumentując, że *Szkoła Podstawowa w Kozarzewie to placówka, która została wybudowana przez mieszkańców Kozarzewa, służy im od lat i jest dla nich najważniejszym ośrodkiem kultury i edukacji. Ponadto reforma gminnej oświaty poprzez likwidację szkół wiejskich jest niedopuszczalna z punktu widzenia społecznego. Tym bardziej, że są to najczęściej jedyne ośrodki kulturalne integrujące społeczność lokalną poza siedzibą gminy*.

Podczas wzmiankowanego spotkania w dniu 16 stycznia 2017 r. w Szkole Podstawowej w Kozarzewie przedstawiciele społeczności lokalnej podnieśli szereg argumentów przeciwko likwidacji ww. szkoły. Podkreślano m.in. dorobek pokoleń i ich wkład w budowę szkoły oraz rolę szkoły jako centrum życia społecznego i kulturalnego.

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, ze zm.) zadaniem własnym gminy jest

zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji. Należy zaznaczyć, że likwidacja Szkoły Podstawowej w Kozarzewie w konflikcie z lokalną społecznością nie służy realizacji lokalnej polityki oświatowej, która winna być dostosowana do potrzeb mieszkańców gminy.

Stosownie do przepisu art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.) Wójt Gminy Kazimierz Biskupi został skutecznie powiadomiony o prawie wglądu do akt sprawy oraz wypowiedzenia się co do materiałów zebranych w postępowaniu (z ww. uprawnienia skorzystał w dniu 14 lutego 2017 r.). Nadto Wójt Gminy Kazimierz Biskupi pismem z dnia 16 lutego 2017 r., znak: AO.4424.21.2017, wypowiedział się co do zebranych w sprawie dowodów. Wielkopolski Kurator Oświaty przed podjęciem rozstrzygnięcia uwzględnił wniesione uwagi. Odnośnie znajdujących się w aktach sprawy *Raportów* z ewaluacji problemowych przeprowadzonych w Szkole Podstawowej w Kozarzewie oraz Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kazimierzu Biskupim należy zauważyć, że wyniki ewaluacji są jawne, powszechnie znane, przedstawione w raporcie dostępnym na platformie internetowej www.npseo.pl. Stosownie do przepisu art. 77 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego *fakty powszechnie znane oraz fakty znane organowi z urzędu nie wymagają dowodu. Fakty znane organowi z urzędu należy zakomunikować stronie.* Tym samym wniosek o wyłączenie ww. raportów z akt sprawy nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. Ponadto Wielkopolski Kurator Oświaty analizując okoliczności przedmiotowej sprawy wziął pod uwagę tylko te aspekty funkcjonowania Przedszkola w Kozarzewie, które mają bezpośredni związek z likwidacją Szkoły Podstawowej w Kozarzewie.

Wobec powyższego stanu faktycznego i prawnego Wielkopolski Kurator Oświaty postanowił jak wyżej.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie stronie służy zażalenie do Ministra Edukacji Narodowej, za pośrednictwem Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, w terminie 7 dni od dnia doręczenia. Zażalenie przesyła się na adres: Kuratorium Oświaty w Poznaniu, ul. Kościuszki 93, 61-716 Poznań.

Wielkopolski Kurator Oświaty
Elżbieta Leszczyńska
Elżbieta Leszczyńska

Otrzymuje:

Pan
Jan Sikorski
Wójt Gminy Kazimierz Biskupi

ul. Plac Wolności 1
62-530 Kazimierz Biskupi